

SV

SV

SV

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 8.10.2010
KOM(2010) 543 slutlig

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN OCH
REGIONKOMMITTÉN**

Smart lagstiftning i Europeiska unionen

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN OCH REGIONKOMMITTÉN

Smart lagstiftning i Europeiska unionen

1. ATT SLUTA CIRKELN: FRÅN BÄTTRE TILL SMART LAGSTIFTNING

De senaste två årens ekonomiska och finansiella problem har gett oss viktiga lärdomar om principerna för lagstiftningsarbetet. Viktigast av allt är att vi nu har fått det bekräftat att marknaderna inte existerar i ett vakuum. De finns till för ett syfte, nämligen att skapa hållbart välstånd för alla, vilket de inte alltid klarar av på egen hand. Lagstiftningen har en positiv och nödvändig funktion att fylla. Krisen har accentuerat behovet av att åtgärda ofullständig, ineffektiv och bristfälligt fungerande lagstiftning, och ofta att det måste ske skyndsamt.

De lagar vi stiftar måste utformas så att de främjar medborgarnas intressen och förverkligar en hel rad av politiska mål, alltifrån finansiell stabilitet till en uppbromsning av klimatförändringen. EU-lagstiftningen gynnar också företagens konkurrenskraft genom att underbygga den gemensamma marknaden och undanröja kostsam fragmentering av den inre marknaden till följd av skilda nationella regler. Men eftersom vi är beroende av näringslivet – särskilt de små och medelstora företagen – för att ta oss tillbaka till vägen mot hållbar tillväxt, måste vi begränsa bördorna för dem till det strikta minimum som är nödvändigt, och göra det möjligt för dem att arbeta och konkurrera på ett effektivt sätt.

God lagstiftning är kort sagt mycket viktigt om vi ska lyckas nå de ambitiösa mål för smart, hållbar tillväxt på alla områden som satts upp genom Europa 2020-strategin¹.

Agendan för bättre lagstiftning har redan lett till en betydande förändring av hur kommissionen utarbetar sin politik och lägger fram lagförslag. Samråden med berörda parter och konsekvensbedömningarna intar nu en väsentlig plats i utformningen av politiska åtgärder. De lett till större insyn och ansvarstagandes samt främjat en evidensbaserad utformning av politiken. Detta arbetssätt ses som god praxis inom EU och understödjer beslutsfattandet i EU:s institutioner². Kommissionen har förenklat en hel del av den befintliga lagstiftningen och tagit stora steg framåt i arbetet med att minska de administrativa bördorna.

Kommissionen anser nu att tiden är mogen att gå vidare till nästa nivå. Bättre lagstiftning måste bli smart lagstiftning och i ännu högre grad genomsyra kommissionens arbetskultur. Kommissionens ordförande har tagit direkt ansvar för smart lagstiftning och det här meddelandet innehåller en redogörelse för vad detta innebär i praktiken. Meddelandet bygger på tidigare material, bl.a. en nyligen utfärdad Europaparlamentsresolution om bättre lagstiftning³, ett offentligt samråd⁴, Europeiska revisionsrättens rapport om konsekvens-

---

¹ KOM(2010) *Europa 2020 – en ny strategi för smart och hållbar tillväxt på alla områden.*

² Europeiska revisionsrättens särskilda rapport nr 3/2010 *Konsekvensbedömningar vid EU:s institutioner: Är de ett stöd i beslutsfattandet?*

³ Europaparlamentets resolution av den 9 september 2010 om bättre lagstiftning (P7_TA(2010)0311).

⁴ http://ec.europa.eu/governance/better_regulation/smart_regulation/consultation_en.htm

bedömning i EU:s institutioner⁵ samt rapporter från konsekvensbedömningsnämnden⁶. Med utgångspunkt i detta underlag har kommissionen formulerat ett antal viktiga punkter.

För det första innefattar smart lagstiftning hela den politiska cykeln – alltifrån utformningen och tillämpningen av en lag fram till dess att den blir föremål för utvärdering och revideringar. Vi måste bygga vidare på den starka grund som systemet för konsekvensbedömning av ny lagstiftning utgör. Men vi måste matcha detta med liknande insatser för att hantera och genomföra redan gällande lagstiftning så att också den verkligen får avsedd verkan. Samtliga aktörer måste därför bli medvetna om att man – förutom de nya lagstiftningsförslagen – också måste se till att ordentligt genomföra all redan tidigare införd lagstiftning och ändra den med ledning av erfarenheterna.

För det andra måste smart lagstiftning också fortsatt vara ett ansvar som delas mellan EU:s institutioner och medlemsstaterna. De olika parterna har haft varierande framgångar och kommissionen fortsätter sitt arbete med dem så att alla aktivt håller sig till agendan. Detta måste åtföljas av en tydligare erkännande av att smart lagstiftning inte är ett självändamål. Den måste bli en integrerad del av det samfälliga arbetet som vi lägger ner inom alla politikområden.

För det tredje spelar åsikterna från de som påverkas mest av regelverken en central roll i smart lagstiftning. Kommissionen har gjort stora framsteg när det gäller att ge berörda parterna insyn i utarbetandet av politiken. Detta kan föras ännu ett steg framåt och kommissionen tänker förlänga samrådsperioderna och se över sina samrådsprocesser för att se hur man ytterligare kan stärka medborgarnas och de berörda parternas möjligheter att komma till tals. Detta blir en praktisk tillämpning av bestämmelserna i Lissabonfördraget om deltagandedemokrati⁷.

Här nedan presenteras de åtgärder som planeras för att ta itu med dessa frågor.

2. HANTERING AV KVALITETEN PÅ LAGSTIFTNINGEN UNDER HELA POLICYCYKLEN

Syftet med smart lagstiftning är att utforma och lägga fram lagstiftning som respekterar principerna om subsidiaritet och proportionalitet och som är av högsta möjliga kvalitet⁸. Detta måste hållas i åtanke under hela cykeln från det att en lag utformas till dess den genomgår en översyn. Kommissionens investering i konsekvensbedömningar ger frukt i form av förbättrad kvalitet på ny lagstiftning. Men eftersom det är den redan införda lagstiftningen som ger upphov till de flesta fördelarna och kostnaderna måste vår strävan också vara att detta regelverk ska hanteras mer systematiskt. Genom smart lagstiftning kommer man därför nu att fästa större vikt vid utvärderingar av hur funktionell och effektiv den gällande lagstiftningen är.

2.1. Förbättringar av redan införd EU-lagstiftning

EU:s lagstiftning ska förenklas och de administrativa bördorna minskas

---

⁵ Se fotnot 2.

⁶ SEK(2009) 1728, *Impact Assessment Board Report for 2009*.

⁷ Artikel 11 i fördraget om Europeiska unionen.

⁸ Kommissionen har utarbetat en separat rapport om subsidiariteten: *17:e rapporten om bättre lagstiftning*.

Föregående kommission införde två program för att förbättra redan befintlig lagstiftning. Det första är förenklingsprogrammet som medfört betydande fördelar för medborgarna och företagen⁹. 155 förslag har antagits och efter 2010 års aktualisering av programmet ingår 46 nya initiativ. Det andra är åtgärdsprogrammet för minskning av administrativa bördor¹⁰ som är på väg att överträffa sitt mål att skära ner byråkratin med 25 % fram till 2012. Kommissionen har lagt fram förslag som, om de antas, skulle innebära besparingar för de europeiska företagen på 38 miljarder euro av en sammanlagt uppskattad börda på 124 miljarder euro – en minskning med 31%. Europaparlamentet och rådet godkände nyligen ett förslag om mervärdesskatt som kommer att stå för omkring 18,4 miljarder euro av dessa besparingar och för just nu diskussioner om ett annat förslag om att undanta över 5 miljoner mikroföretag från EU:s redovisningsregler¹¹.

Detta lyckade arbete måste fortsätta både på EU-nivå och ute i medlemsstaterna så att programmet kan slutföras fram till 2012. Kommissionen är dock övertygad om att insatserna, också vid sidan av detta program, måste fortsätta för att där så är möjligt minska de administrativa bördorna. Bäst görs detta som en del av en bredare strategi som tar hänsyn till alla faktorer som spelar roll för lagstiftningens ändamålsenlighet och effektivitet.

Kommissionen samordnar därför sina insatser för att minska administrativa bördor med arbetet att förenkla lagstiftningen. Det ska dämpa de berörda parternas oro över att företagen inte alltid känner nyttan av bördeminskningen, delvis på grund av skyldigheter som skapar ”irritation” även om de medför små kostnader. Kommissionen har förlängt rådgivningsuppdraget i dessa frågor för högnivågruppen av oberoende intressenter fram till slutet av 2012 då arbetet med förenkling och bördeminskning helt kommer ha integrerats i kommissionens rutiner för hanteringen av redan införd lagstiftning. Som tidigare kommer kommissionen att se till att åtgärderna för att förenkla eller minska de administrativa bördorna inte påverkar lagstiftningens politiska målsättningar.

Utvärdering av den gällande lagstiftningens fördelar och kostnader

Ett nyckelverktyg i denna nya metod är efterhandsutvärderingen av lagstiftningen¹². Kommissionen har en lång tradition av att göra utvärderingar av utgiftsprogram. Den har inlett arbetet med att utvärdera lagstiftningen inom vissa politikområden, bl.a. offentlig upphandling, yrkeskvalifikationer och arbetsvillkor. Detta måste utvidgas så att lagstiftningsutvärderingarna blir en integrerad del av smart lagstiftning. När man utvärderar EU-lagstiftningens effektivitet och ändamålsenlighet når man bättre kvalitet på den politik som utarbetas och bidrar till att hitta nya sätt att förenkla lagstiftningen och minska de administrativa bördorna. Det offentliga samrådet har visat på det starka stöd som finns för denna typ av utvärdering. Det har också påvisat att få medlemsstater verkligen ägnar sig åt att göra detta. Med tanke på att de nationella förvaltningarna vanligen har bättre insikter i hur lagstiftningen fungerar i praktiken måste kommissionen samarbeta intimare med dem när dessa metoder vidareutvecklas.

En utvärdering av några enstaka initiativ visar inte alltid hela bilden, utan det krävs ofta en mer strategisk överblick. Omfattande utvärderingar av den gemensamma jordbruks-, fiske-

---

⁹ KOM(2009) 17: *Tredje lägesrapporten om strategin för förenkling av lagstiftningen.*

¹⁰ KOM(2007) 23: *Åtgärdsprogram för minskning av administrativa bördor i Europeiska unionen.*

¹¹ KOM(2009) 544: *Åtgärdsprogram för minskning av administrativa bördor i Europeiska unionen. Områdesspecifika planer för minskade bördor och åtgärder under 2009.*

¹² Denna term täcker alla typer av utvärdering som görs efter det att en åtgärd har godkänts.

och strukturpolitiken har visat på behovet av ett sådant tillvägagångssätt¹³. Kommissionen kommer att bygga vidare på dessa erfarenheter och komplettera utvärderingar inriktade på enstaka lagar med mer heltäckande utvärderingar av själva politiken. Vid dessa kontroller av ändamålsenligheten ("fitness checks") kommer man att bedöma om regelverket för ett politikområde lämpar sig för sitt syfte och, om inte, vad som bör ändras. Målet är att spåra regler som ger upphov till onödiga bördor, inkonsekvenser och föråldrade eller ineffektiva åtgärder samt att hjälpa till att fastställa lagstiftningens kumulativa effekter.

Både utvärderingen och kontrollerna av ändamålsenligheten måste kopplas närmare till det redan pågående arbete som handlar om genomförandet och tillämpningen samt eventuella överträdelser, såsom nämns i avsnitt 2.3 nedan. En sammanställning av resultaten från dessa verksamheter kommer att bidra till att skapa en klar bild av hur nuvarande lagstiftning fungerar och vad som eventuellt behöver förändras.

Mot bakgrund av ovanstående avser kommissionen att vidta följande åtgärder för att höja kvaliteten på nu gällande lagstiftning:

- i) Tillse att alla viktiga förslag till ny eller reviderad lagstiftning i princip bygger på en utvärdering av befintliga bestämmelser. Detta tillvägagångssätt kommer att införas stegvis under nuvarande mandatperiod, och kommissionen kommer också att se över utvärderingsriktlinjerna så att det av utvärderingarna framgår om lagstiftningen fått avsedd verkan. Kommissionen kommer också att göra en bedömning av vilka kostnader som uppstått.
- ii) Vidga insynen genom att lägga fram planerade lagstiftningsutvärderingar på en särskild webbplats så att medlemsstaterna och berörda parter i ett tidigt skede kan förbereda sina inlägg.
- iii) Utföra de fyra kontroller av ändamålsenligheten som inleddes 2010 på områdena miljö, transport, sysselsättnings-/socialpolitik samt industripolitik och att på grundval av dessa erfarenheter utvidga detta till att omfatta andra politikområden 2011.
- iv) Slutföra programmet för minskade administrativa bördor till 2012 och därefter helt integrera de härvid samt i förenklingsarbetet vunna erfarenheterna i utvärderingsprocessen och utarbetandet av politiken.
- v) Förbättra samrådswebbplatsen så att berörda parter lättare kan uttrycka sina åsikter om administrativa bördor och förenklingsfrågor¹⁴.
- vi) Uppmana medlemsstaterna att använda sig av möjligheterna i EU:s lagstiftning att undanta vissa företagskategorier, t.ex. små och medelstora företag, från vissa skyldigheter. Kommissionen har bitt högnivågruppen av oberoende intressenter för administrativa bördor att senast i november 2011 lägga fram en rapport om medlemsstaternas bästa lösningar när det gäller att på minst betungande sätt

---

¹³ http://ec.europa.eu/agriculture/healthcheck/index_en.htm
http://ec.europa.eu/agriculture/eval/index_en.htm
http://ec.europa.eu/fisheries/reform/index_en.htm

¹⁴ http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/expost_reaction_en.htm
http://ec.europa.eu/enterprise/policies/better-regulation/administrative-burdens/online-consultation/index_en.htm

genomföra EU-lagstiftningen. Parallellt kommer kommissionen att ytterligare analysera frågan om ”gold plating”¹⁵ och rapportera eventuella konkreta resultat.

- vii) Anpassa, när så är lämpligt, sammansättningen av högnivågruppen av oberoende intressenter så att den avspeglar gruppens bredare arbete med förenkling och bördeminskning. Detta sker genom att tillse att både små och medelstora företag och sektorer som inte sysslar med affärsverksamhet finns företrädda.

Kommissionen har parallellt fortsatt att uppmuntra Europaparlamentet och rådet att snabbt godkänna de förslag om förenkling och bördeminskning som redan har lagts fram och de nya förslag som den kommer att presentera under det kommande året. Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att genomföra dem så fort som möjligt.

2.2. Ny lagstiftning ska vara den bästa möjliga

Kommissionen har infört ett system för konsekvensbedömning för att samla underlag för det politiska beslutsfattandet och skapa klarhet kring vilka fördelar och kostnader som följer med olika politiska lösningar¹⁶. En central roll i detta system innehas av konsekvensbedömningsnämnden som gör en oberoende kvalitetskontroll av kommissionens konsekvensbedömningar. Sedan sin tillblivelse 2006 har nämnden utfärdat över 400 yttranden som finns tillgängliga för allmänheten¹⁷.

Europeiska revisionsrätten har konstaterat att detta konsekvensbedömningssystem står sig väl i jämförelse med andra system inom EU, och att det till och med kan anses vara bästa praxis i ett antal frågor. Revisionsrätten har konstaterat att nämnden står för en värdefull kvalitetskontroll och att konsekvensbedömningarna har blivit en integrerad del av kommissionens arbete med att forma sin politik, vilket är till nytta för Europaparlamentet och rådet i deras behandling av kommissionens förslag. Revisionsrätten godkände också kommissionens integrerade metodik som bygger på en analys av fördelar och kostnader och som tar hänsyn till alla relevanta effekter i ekonomiskt, socialt och miljömässigt hänseende. Tillvägagångssättet är ambitiöst och kontrasterar mot det snävare fokus på kostnader eller administrativa bördor som finns i ett antal medlemsstater. Kommissionen anser det vara av största vikt att se till att de åtgärder den föreslår är nödvändiga, kostnadseffektiva och av hög kvalitet.

Kommissionen kommer således mot denna bakgrund kommer att konsolidera dagens system med fokus på att det ska fungera med hela sin potential. På grundval av de förbättringar som revisionsrätten efterlyser, av vilka många överensstämmer med förslag som gjorts av nämnden eller berörda parter i det offentliga samrådet, har kommissionen ringat in följande centrala punkter.

- i) Även om revisionsrätten anser att nämnden agerar effektivt har kommissionens ordförande stärkt dess roll ytterligare så att det i princip behövs ett positivt yttrande från nämnden innan ett förslag kan läggas fram för beslut av kommissionen¹⁸. Nämndens oberoende framgår av de rättframma åsikter som kommer till uttryck i

---

¹⁵ Med ”gold plating” avses nationella organ som går längre än vad EU-lagstiftningen kräver när de införlivar eller genomför den i den nationella lagstiftningen.

¹⁶ http://ec.europa.eu/governance/better_regulation/impact_en.htm

¹⁷ Finns på följande webbplats: http://ec.europa.eu/governance/impact/ia_carried_out/cia_2010_en.htm

¹⁸ K(2010) 1100, *The Working Methods of the Commission 2010–2014*.

dess yttranden¹⁹ och av det faktum att den inte tvekar att be kommissionens avdelningar att göra om sina analyser när den anser att detta vara påkallat. Kommissionen anser därför inte att det behövs något externt organ för att kontrollera konsekvensbedömningarna, som vissa berörda parter har föreslagit. Kommissionen menar också att ett externt organ varken skulle stämma överens med kommissionens initiativrätt eller med den roll som innehas av Europaparlamentet och rådet, som är de institutioner som ansvarar för att se över, ändra och ytterst anta kommissionens förslag. Konsekvensbedömningarna är en del av kommissionens interna beslutprocess, och det skulle också vara olämpligt att ge en viss grupp av externa experter eller berörda parter privilegierad tillgång till dessa.

- ii) Det är väsentligt att planeringen av konsekvensbedömningsarbetet är öppen för insyn så att berörda parter så tidigt som möjligt kan medverka i processen. Från och med 2010 publicerar kommissionen färdplaner för alla förslag som antas få betydande följder, bl.a. delegerade akter och genomförandeakter. I färdplanerna klargörs om en konsekvensbedömning planeras eller ej och varför²⁰. Kommissionens avdelningar samråder med och informerar berörda parter på en mängd olika sätt i olika skeden av konsekvensbedömningsprocessen för att se till att analysen blir fullständig, konsekvent och riktig. I avsnitt 4 anges ytterligare förbättringar av samrådsprocessen som bedöms vara nödvändiga. Kommissionen anser därför att det inte finns behov för något samråd om utkastet till konsekvensbedömningar, som en del berörda parter har begärt.
- iii) För att stärka den integrerade bedömningen av effekterna har kommissionen tagit fram en särskild vägledning för analysen av de sociala effekterna²¹ och skapat en hjälpcentral för frågor kring administrativa bördor.
- iv) För att avspegla den nya rättsliga ställningen för EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna kommer kommissionen att bygga ut bedömningen av effekterna på de grundläggande rättigheterna, och dessutom arbeta fram en särskild vägledning för detta.
- v) Konsekvensbedömningarna bör kvantifiera fördelar och kostnader när så är möjligt. Kommissionen fortsätter sina förbättringar på detta område men påpekar att det finns en gräns för vad som kan kvantifieras i ett sammanhang där alla 27 medlemsstater ingår: uppgifterna är ofta begränsade och effekterna av EU-lagstiftningen beror ofta på hur de nationella förvaltningarna genomför den. Detta betyder också att det inte vore meningsfullt att aggregera siffror för EU-lagstiftningens fördelar och kostnader över en viss tidsperiod, såsom vissa berörda parter har begärt. Förbättrade samråd (se avsnitt 4) bör dock bidra till att man får fram bättre data, och kommissionen tänker söka praktiska sätt att förbättra tillgången på data, exempelvis via Regionkommittén och dess nätverk för samråd med lokala och regionala myndigheter.

2.3. Genomförandet av EU-lagstiftningen ska förbättras

---

¹⁹ Se fotnot 17.

²⁰ Färdplanerna redogör för vilka problem som planerade kommissionsinitiativ ska åtgärda, eventuella subsidiaritetsfrågor, potentiella lösningar samt sannolika effekter.

²¹ http://ec.europa.eu/governance/impact/planned_ia/roadmaps_2010_en.htm

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=760&langId=en&preview=cHJldmllld0VtcGxQb3J0YWwhx>

EU:s lagstiftning måste genomföras på rätt sätt för att uppnå önskade mål. Det är visserligen medlemsstaterna som primärt är ansvariga för detta, men kommissionen samarbetar nära med dem. Kommissionen har vidtagit flera åtgärder i detta avseende²². Bland insatserna märks ”förebyggande åtgärder” – att man i större grad konsekvensbedömer genomförandet och tillämpningen vid utformningen av ny lagstiftning²³, stöd till medlemsstaterna under genomförandet för att förutse problem och undvika överträdelseförfaranden senare, seminarier kring frågor som rör införlivandet av nya direktiv i den nationella lagstiftningen t.ex. för reglerade yrkesverksamheter, försäkring, bankverksamhet, redovisning och revision samt vägledning för att hjälpa medlemsstaterna att genomföra ny lagstiftning, exempelvis för Reach. Kommissionen förbättrar också den faktiska tillämpningen genom att prioritera och påskynda överträdelseförfarandena. Kommissionen utarbetar årliga rapporter om tillämpningen av EU:s lagstiftning som tar upp dessa frågor²⁴.

För att ytterligare förbättra införlivandet, genomförandet och tillämpningen av EU-lagstiftningen kommer kommissionen att vidta följande åtgärder:

- i) Stärka analysen av dessa frågor i efterhandsutvärderingarna av lagstiftningen och tillse att resultaten används i konsekvensbedömningarna för nya eller reviderade förslag.
- ii) Ytterligare bygga ut användningen av genomförandeplaner för ny EU-lagstiftning, och fortsatt uppmana medlemsstaterna att ta fram jämförelsetabeller som klart redovisar hur skyldigheterna enligt EU:s direktiv införlivas i nationell lag. Kommissionen kommer att övervaka och offentliggöra information om hur medlemsstaterna klarar denna uppgift²⁵.
- iii) Fortsätta att effektivisera *EU Pilot*, vars ambition är att ge snabba och fullständiga svar på allmänhetens och företagens frågor om EU-lagstiftningen, och uppmuntra fler medlemsstater att delta i projektet²⁶.
- iv) Kartlägga hur man kan förbättra SOLVIT och ytterligare informera små och medelstora företag om detta nätverk²⁷.

2.4. Lagstiftningen ska göras tydligare och lättillgängligare

Att hantera kvaliteten på lagstiftningen innebär också att man försäkras om att den är så tydlig och lättillgänglig som möjligt. Kommissionen granskar alla nya lagstiftningsförslag för att se till att de rättigheter och skyldigheter som de ger upphov till har formulerats på ett enkelt språk för att underlätta genomförandet och tillämpningen. För redan gällande lagstiftning kommer kommissionen att fortsätta att kodifiera, omarbета och konsolidera lagtexterna. Den kommer också att fortsätta att minska lagstiftningsvolymen genom att upphäva föråldrade bestämmelser. Slutligen håller kommissionen tillsammans med övriga EU-institutioner på att konstruera en ny EUR-Lex-portal för att förbättra den elektroniska tillgången till den fullständiga samlingen av EU:s lagar. Kommissionen uppmuntrar medlems-

---

²² KOM(2007) 502, *En europeisk union som bygger på resultat – Tillämpningen av gemenskapsrätten*.

²³ Se riktlinjerna för konsekvensbedömningar, s. 42–43:

²⁴ http://ec.europa.eu/governance/impact/commission_guidelines/commission_guidelines_en.htm

²⁵ http://ec.europa.eu/community_law/infringements/infringements_annual_report_en.htm

²⁶ http://ec.europa.eu/community_law/directives/directives_communication_en.htm

²⁷ <http://ec.europa.eu/solvit/>

staterna att konsolidera den nationella lagstiftning som införlivar EU-rätten och att göra den elektroniskt tillgänglig, också via EUR-Lex-portalerna.

3. ETT DELAT ANSVAR

3.1. Europaparlamentet, rådet och de rådgivande organen

Europaparlamentet och rådet har en central roll att spela i den smarta lagstiftningens tillblivelse. Många berörda parter har tryckt på att dessa institutioner snabbare borde anta förslag om bördeminskning och förenkling som nu håller på att behandlas, och uppmanar dem att hålla sina utfästelser i det interinstitutionella avtalet ”Bättre lagstiftning”. Trots att både Europaparlamentet och rådet samtyckt till att konsekvensbedöma de eventuella betydande ändringar som de gör i kommissionens förslag, har detta i realiteten sällan skett. Kommissionen uppmanar Europaparlamentet och rådet att bättra sig på denna punkt. Kommissionen kommer även fortsättningsvis i konstruktiv anda och från fall till fall tillgodose önskemål från rådet och parlamentet om förtydliganden av olika synpunkter i konsekvensbedömningarna.

Revisionsrättens rapport har visat att användarna i båda institutionerna ansåg att konsekvensbedömningarna fyllde en funktion i diskussionerna om kommissionens förslag, även om de sällan formellt användes under sammanträdena. Detta är en uppmuntrande grundval att bygga vidare på. Europaparlamentet och rådet beslutar givetvis själva om sina interna förfaranden, men det förefaller dock vara så att om man genomgående vill ha smart lagstiftning bör varje parlamentsutskott och rådskonstellation ta hänsyn till konsekvensbedömningarna vid sina diskussioner. Ett sådant mer uttalat engagemang i den process som leder till smart lagstiftning skulle också kunna uppmuntra till snabbare behandling av förslag om förenkling och bördeminskning samt kodifieringar och omarbetningar.

Europaparlamentet har tagit flera steg i denna riktning: Utskottet för den inre marknaden och konsumentskydd har uppgivit att det systematiskt kommer att granska kommissionens konsekvensbedömningar, och utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män har beställt en konsekvensbedömning om sina ändringsförslag gällande ett utkast till direktiv om mammaledighet²⁸. Kommissionen välkomnar dessa förändringar.

Slutligen finns ett fortsatt intresse för smart lagstiftning från Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs²⁹ och Regionkommitténs sida³⁰. Kommissionen anser att den expertis och de nätverk som dessa organ kan mobilisera kan vara en viktig källa till information vid utarbetandet av konsekvensbedömningarna.

3.2. Medlemsstaterna

Det kommer inte att räcka enbart med insatser på EU-nivå för att uppnå målen för smart lagstiftning. Smart lagstiftning måste också genomföras på nationell nivå, eftersom den mesta lagstiftning inom vissa centrala områden som t.ex. bolagsrätt, beskattning och social trygghet, oftast är av nationellt ursprung och då, som nämnts ovan, det primärt är medlemsstaterna som ansvarar för att se till att EU-lagstiftningen genomförs ordentligt. Enligt Lissabonfördraget

---

²⁸ KOM(2008) 637 - Direktiv om ändring av rådets direktiv 92/85/EEG om åtgärder för att förbättra säkerhet och hälsa på arbetsplatsen för arbetstagare som är gravida, nyligen har fött barn eller ammar.

²⁹ Yttrande från Ekonomiska och sociala kommitténs facksektion för inre marknaden, produktion och konsumtion, 8 juli 2010, INT 489.

³⁰ Yttrande från Regionkommittén om bättre lagstiftning 2007/2008, 3-4 december 2009, CdR 199/2009.

har de nationella parlamenten i uppgift att kontrollera subsidiaritetsprincipens tillämpning i kommissionens förslag och kan i detta avseende bidra till att höja kvaliteten på EU:s lagstiftning.

En del medlemsstater har gjort betydande framsteg när det gäller att minska bördorna, men få har infört något system för bättre lagstiftning som är lika vittomfattande som kommissionens. Kommissionen är medveten om att det inte finns någon mall som passar alla när det gäller smart lagstiftning, och uppmuntrar medlemsstaterna att formulera sina prioriteringar med utgångspunkt i tillgänglig personal och institutionell kapacitet. Tre punkter förtjänar emellertid ändå att understrykas.

För det första har revisionsrätten förslagit att nationella konsekvensbedömningar på ett positivt sätt skulle kunna komplettera de som görs av kommissionen. De skulle kunna användas som underlag vid diskussionerna i rådet om ändringar av kommissionens förslag och hjälpa medlemsstaterna med frågor i samband med införlivandet och tillämpningen. De skulle också bidra till att lösa de ovan beskrivna problemen med brist på data. Kommissionen kommer att fortsätta att arbeta med medlemsstaterna i högnivågruppen av nationella lagstiftningsexperter för att undersöka denna fråga och utbyta åsikter och bästa praxis angående smart lagstiftning i allmänhet.

För det andra ger fördraget om Europeiska unionens funktionssätt medlemsstaterna rätt att på vissa villkor på eget initiativ lägga fram förslag som rör straffrättsligt och polisiärt samarbete³¹. Kommissionen anser att dessa förslag bör åtföljas av konsekvensbedömningar.

Slutligen uppmuntrar kommissionen medlemsstaterna att se till att de berörda parterna medverkar i diskussionerna om åtgärder som rör genomförande eller införlivande av EU-lagstiftning. Detta skulle både medföra att de berörda parternas åsikter blir beaktade och också öka deras medvetenhet om vilka rättigheter och skyldigheter som föreskrivs i EU:s lagstiftning.

4. MEDBORGARNAS OCH DE BERÖRDA PARTERNAS MÖJLIGHET ATT KOMMA TILL TALS SKA STÄRKAS

Samråd med medborgarna och berörda parter både i samband med att ett politiskt åtgärdsprogram utarbetas och senare vid utvärderingen av om det har fått avsedd verkan är en väsentlig del av smart lagstiftning. Kommissionen samråder med berörda parter på en mängd olika sätt och gör så på basis av de miniminormer som funnit sedan 2002³². Svaren på det offentliga samrådet för detta meddelande visar att berörda parter uppskattar kommissionens arbete på detta område, men att de anser att ytterligare förbättringar är av nöden. Många efterfrågade en längre samrådsperiod och att samråden skulle vara mer tillgängliga, mot bakgrund av att medborgarna och övriga berörda parter inte har samma kapacitet att lämna bidrag och alla inte har tillgång on-line.

Kommissionen understryker att dessa påpekanden måste ses mot bakgrund av den rad av möjligheter som medborgarna och de berörda parterna har att bidra till den process under vilken politiken utformas. Det åtta veckor långa offentliga samrådet är ofta endast en del av en längre process under vilken kommissionens avdelningar kommunicerar med berörda parter

---

³¹ Se artikel 76 i fördraget.

³² KOM(2002) 704, *Mot en bättre struktur för samråd och dialog. Förslag till allmänna principer och miniminormer för kommissionens samråd med berörda parter.*

på andra sätt. Me lättillgängliga färdplaner (se punkt 2.2) och arbetsplaner för efterhandsutvärderingarna kommer också att ge medborgare och berörda parter en chans att planera sina inlägg i den politiska processen och att uttrycka sin åsikter i ett mycket tidigare skede än hittills. Kommissionen kommer ändå med anledning av dessa påpekanden att vidta följande åtgärder:

- i) Förlänga den offentliga samrådsperioden till 12 veckor. Detta kommer att införas från 2012 för att på lämpligt sätt kunna inkorporeras i planeringen av framtida initiativ.
- ii) Göra en genomgång av sin samrådspolitik 2011³³. Kommissionen kommer därvid att undersöka följande saker:
  - Hur kan man förbättra kvaliteten på samrådsdokumenten och göra planeringen av kommande offentliga samråd mer lättillgänglig?
  - Hur kan man bättre använda verktyg som informationsportalen ”Ditt Europa på Internet³⁴, Europeiska företagspanelen³⁵, panelerna för små och medelstora företag³⁶, registret över intresseorganisationer³⁷, verktyget interaktiv politik (IPM)³⁸ och andra Web 2.0-applikationer³⁹?
  - Hur kan man bäst använda samrådskanaler i medlemsstaterna som de berörda parterna är bekanta med för att sprida kännedom om kommissionens samråd och uppmuntra till deltagande?
  - Hur kan man bättre använda samrådsprocessen för att samla in data och annat underlag för konsekvensbedömningar och utvärderingar?
  - Hur kan man bättre säkerställa efterlevnaden av miniminormerna?

5. SLUTSATSER

Detta meddelande redogör för de åtgärder som kommissionen planerar för att säkra kvaliteten på lagstiftningen genom hela den politiska cykeln, från det att en politisk strategi utformas till dess att den utvärderas och revideras. Genom att ta nästa steg i utvecklingen kan vi med hjälp av smart lagstiftning skapa förutsättningarna för att nå fram till de ambitiösa mål för den smarta och hållbara tillväxt på alla områden som har formulerats i Europa 2020-strategin. Ansvaret för smart lagstiftning är dock delat och eventuella lyckade resultat kommer att vara avhängigt av att alla institutioner och berörda parter som medverkar i utarbetande och genomförandet av EU:s politikområden drar sitt strå till stacken. Kommissionen kommer under andra halvåret 2012 att lägga fram en lägesrapport om genomförandet av agendan för smart lagstiftning.

---

³³ Såsom förutses i KOM(2007) 127, *Uppföljning av Grönboken Europeiska öppenhetsinitiativet*.

³⁴ <http://ec.europa.eu/youreurope>

³⁵ http://ec.europa.eu/yourvoice/ebtp/index_sv.htm

³⁶ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/small-business-act/listening-to-smes/index_en.htm

³⁷ <https://webgate.ec.europa.eu/transparency/regrin/welcome.do?locale=sv#sv>

³⁸ http://ec.europa.eu/yourvoice/ipm/index_sv.htm

³⁹ <http://www.epractice.eu/>